

Håndbok for

Psykiatrisk legevakt i Porsanger kommune

1.0 Psykiatrisk legevakt er et støttetilbud til etablert legevaktstjeneste og vil i forsøks perioden være bemannet fra torsdag klokken 15.00 til mandag morgen klokka 08.00.

Psykiatrisk legevakt er bemannet med psykiatrisykepleier som kan kontaktes av:

-Porsangerlegevakt

-AMK

-Ambulansepersonell

-Politi

-Brann

2.0 Pasientbehandling

2.1 Psykiatrisk legevakt er bemannet av psykiatrisykepleier, og skal gi et akuttpsykiatris tilbud som en støttefunksjon til etablert legevaktstjeneste.

Vår spesialkompetanse er:

-lokal kunnskap, og vi kjenner mange av pasientene som kontakter legevakt med utfordringer innen rus eller psykiatri

-støttesamtaler ved kriser

-vurdering og behandling av akuttpsykiatri og rustilstander

-selvmords vurderinger

-innleggelsesvurderinger

-praktisk bistand ved innleggelser

2.2 Innhold i konsultasjonen med psykiatrisk sykepleier ved psykiatrisk legevakt:

Konsultasjonen skal avklare det akutte behandlingsbehovet, og konsentrere seg om det aktuelle problemet, og hva som utløste dette.

Møte med pasienten skal ta stilling til:

-Hva slags tilstand foreligger?

-Hva må gjøres akutt?

-Hvilket nettverk finnes?

Alle konsultasjoner skal ende opp med et forslag til tiltak på hva som kan gjøres. Tiltaket dokumenteres skriftlig, og pasienten tar dette videre med til sin faste behandler og fastlege. Psykiatrisklegevakt skal aktivt bidra til å opprettholde behandlingsallianser som er etablert hos pasienten. Psykiatrisklegevakt vil allikevel følge pasienten opp over kortere perioder der dette er nødvendig.

2.3 Journalføring

I Helsepersonelloven §40 står det: «Journalen skal føres i samsvar med yrkesskikk og skal inneholde relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelp»

Forskrifter om pasientjournal (www.lovdata.no)

Journalen bør inneholde følgende kategorier:

-Hvorfor kommer pasienten, og hvem kommer vedkommende sammen med?

-ansvar for mindreårige barn

-nettverk

-boligsituasjon

-økonomi

-tidligere kontakt med rus/psykiatritjeneste og tidligere selvmordsforsøk

Aktuelt:

Her skal den umiddelbare foranledningen til henvendelsen komme frem, og utviklingen av plager innenfor den aktuelle tidsperioden. I denne dele er det pasientens fremstilling som kommer frem.

2.4 Status presens:

Her skal pasientens adferd, følelser og tenkning beskrives slik den som undersøker observeres det. Her skal selvmordstanker, selvmords planer og psykotiske symptomer dokumenteres

Her er det behandlerens fremstilling som kommer frem. Dette må ikke blandes med aktuelt. Kommer pasienten inn etter et selvmordsforsøk er det viktig å intervju pasienten om selvmordstanker eller planer og dokumenterer dette under status.

2.5 Vurdering

Her skal den som undersøker pasienten beskrive totalbildet av situasjonen.

2.6 Tiltak /oppsummering

Her skal det beskrives aktuelle tiltak som iverksetter, og hvordan dette følges opp. Det skal dokumenteres hvor pasientene samtykker at journalen sendes.

Mottak av psykisk syke på legevakt i Porsanger kommune

Tvang skal bare brukes der andre tiltak helt klart er formålsløse.

Tiltak for å redusere bruk av tvang som skal forsøkes:

Kontakt kommunal psykiatritjeneste som kan bidra med:

- Tett oppfølging i hjemmet
- Hjelp til medisinerer
- Samarbeid med hjemmesykepleie
- Veiledning til pårørende
- Følge ved innleggelse i sykehus

Kommunal psykiatritjeneste har ingen vaktordning, men vil være behjelpelig om de har mulighet til dette i akutte situasjoner også utenom ordinær arbeidstid.

Det er viktig å være oppmerksom på at det er et skille mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Distrikts psykiatrisk senter(DPS) /Samisk nasjonalt kompetanse senter kan tilby følgende for å unngå tvang. (Spesialisthelsetjeneste)

- Vurdering av akutt teamet alle ukedager mellom 08.00 og 15.30. Akutt teamet har telefonnummer 78464550
- <http://www.helse-finnmark.no/aktuelt/tilbud-paa-pasientenes-premisser-article67734-21.html>
- 1 brukerstyrt seng ved Døgnerheten som kan benyttes av pasienter som har underskrevet avtale om brukerstyrt innleggelse ved Døgnerheten. Døgnerheten har telefon 78464570
Rutiner for brukerstyrte innleggelser se vedlegg 1

Etablering av tvungen psykisk helsevern etter Lov om psykisk helsevern

<http://www.lovdato.no/all/hl-19990702-062.html>

Når en person får psykiske problemer, vil han eller hun i mange tilfeller selv å oppsøke lege for å få hjelp. I andre tilfeller vil det være pårørende, venner eller andre nærstående personer som sørger for å formidle kontakt med lege og da med pasientens samtykke.

Legeundersøkelse (Lov om psykisk helsevern § 3.1)

Tvungen psykisk helsevern kan ikke etableres uten at en lege personlig har undersøkt vedkommende efor å bringe på det rene om lovens vilkår for slikt vern er oppfylt. Legen som foretar undersøkelsen skal gi skriftlig uttalelse.

Foreligger behov for legeundersøkelse som nevnt i første ledd, men vedkommende unndrar seg slik undersøkelse, kan kommunelegen eter eget tiltak eller etter begjæring fra annen offentlig myndighet eller fra vedkommende nærmeste pårørende vedta at det skal foretas en slik legeundersøkelse. Om nødvendig kan vedkommende avhentes og undersøkes med tvang.

Kommunelegens vedtak om tvungen undersøkelse skal straks nedtegnes skriftlig. Vedtaket kan påklages fylkesmannen uten oppsettende virkning.

Offentlig myndighet som etter psykisk helsevernloven § 3-6 kan begjære tvungen legeundersøkelse, tvungen observasjon eller tvungen psykisk helsevern er

- a) Kommune legen eller dennes stedfortreder
- b) Den kommunale helse og omsorgstjenesten
- c) Sosialtjenesten der den på forhånd har hatt kontakt med pasienten
- d) Politiet dersom pasienten allerede er i politiets varetekt, eller det dreier seg om å avverge vesentlig fare for pasientens eller andres liv eller helse, eller når politiet s bistand er nødvendig for å få han eller henne under tvungen observasjon eller tvungen psykisk helsevern
- e) Ansvarlig fengselsmyndighet når pasienten er i anstalt under kriminalomsorgen

Den som fremsetter begjæringen skal ha kjennskap til saken og pasientens situasjon

Begjæring om tvungen observasjon eller tvunget psykisk helsevern skal

- a) Være skriftlig
- b) Inneholde pasientens navn, fødselsdato og adresse
- c) Angi hvem som har fremsatt begjæringen og hvilket forhold vedkommende har til pasienten
- d) Mottas av institusjonen senest samtidig med pasienten

Legens skriftlige uttalelse etter psykisk helsevern loven § 3-1 skal gi opplysninger om

- a) Hvem som har begjært legeundersøkelsen
- b) Tidspunkt og sted for undersøkelsen
- c) Pasientens syn på tilbud om psykisk helsevern
- d) Relevante pasient opplysninger som legen har mottatt fra andre
- e) De observasjoner som av medisinsk eller annen art som er gjort, herunder om det antas å foreligge en alvorlig sinnslidelse
- f) Hvilket grunnlag som anses å være tilstede for å etablere tvungen observasjon eller tvungen psykisk helsevern, jf. psykisk helsevernloven §3-2 og §3-3

Opplysninger fra legeundersøkelsen skal legges ved i lukket konvolutt, eller sendes direkte fra den legen som har foretatt undersøkelsen.

Pasienten skal informeres om sine rettigheter i forbindelse med tvang ved hjelp av brosjyre «rettsikkerhet ved tvang» utgitt av Helsedirektoratet. Denne brosjyren ligger i prosedyrepermen for mottak av psykisk syke.

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/rettssikkerhet-ved-tvang/Sider/default.aspx>

Pasienten skal tilbys følge til akutt avdeling av følgetjeneste etablert for følge av psykisk syke som kontakter formidles av AMK . Telefon til AMK

<http://www.helse-finnmark.no/praksisnytt-finnmark/rapport-om-bruk-av-sivilt-foelgepersonell-ved-transport-av-psykisk-syke-i-finnmark-article95257-19335.html>

Rutiner i forbindelse med følge av pasienter til UNN avdeling Åsgård med rutefly.

Hjelpepersonell på legestasjonen bistår med flybestilling via pasientreiser på telefon 05515 på dagtid 08.00-15.00. For å komme gjennom køen kan helsepersonell benytte hurtigast 9.

Dersom det er behov for fly utenom åpningstid har pasientreiser et 24 timers servise på nummer 75541771. Vakthavende lege må skrive rekvisisjon som påføres at det er behov for følge av helsepersonell.

Ved ankomst i Tromsø er det viktig å opplyse drosjesjåfør at man skal til akutt inngang på Åsgård, ikke til hoved inngang.

Innleggelse /utredning av barn og unge opp til 18 år

SANKS har følgende tilbud i Karasjok (7 mil fra Lakselv sentrum)

Ungdoms psykiatrisk avdeling som tar i mot ungdom i aldersgruppa 13-18 år til frivillige innleggelser. Telefon 78 46 95 90/94867632

Barn og ungdoms psykiatrisk poliklinikk (BUP). Telefon 78 46 95 50

Psykiatrisk ungdoms team (PUT). Telefon 78 46 95 50

Rutiner for henvisning finner du ved å følge linkene:

<http://www.helse-finnmark.no/ungdomspsykiatrisk-avdeling/category23252.html>

<http://www.helse-finnmark.no/http://intranett.helse-finnmark.no/category13877.html>

<http://www.helse-finnmark.no/put-karasjok/category13878.html>

Ungdoms psykiatrisk seksjon i Tromsø må benyttes dersom det dreier seg om en tvangsinnleggelse av pasienter under 18 år. Telefon 77755701

<http://www.unn.no/ungdomspsykiatrisk-seksjon/category9170.html>

Barnehuset i Tromsø tilbyr spiss kompetanse i forhold til seksuelle overgrep, vold og vitne til vold i nære relasjoner. Barnehuset har åpent mandag-fredag 08.30-15.30. Telefon 77 75 99 50

<http://www.statensbarnehus.no/>

Praktiske opplysninger for ansatte som skal følge pasient til sykehus:

Dersom personalet som følger har behov for overnatting i Tromsø har vi avtale med følgende hotell om å kunne benytte rekvisisjon fra Porsanger kommune:

Clarion Bryggen Tlf.77 78 11 00

<http://www.clarionbryggen.no/kontakt.aspx>

Thon hotel Tromsø Tlf.77 69 80 50

<http://www.thonhotels.no/hoteller/land/norge/tromso/thon-hotel-tromso/>

Thon hotel Polar Tlf. 77 75 17 00

<http://www.thonhotels.no/hoteller/land/norge/tromso/thon-hotel-polar/>

Rekvisisjon ligger i prosedyre perm for mottak av psykisk syke.

Pasient skal i utgangspunkter betal egenandel på drosje til flyplass og til sykehus.

Dersom pasienten ikke har mulighet, eller nekter må ledsager legge ut for dette.

Ansatte i Porsanger kommune må få underskrift på kommunalt følge skjema fra innleggende lege som legges med reiseregning. Vedlegg 2

Aktuelle lover

Pasientrettighetsloven

<http://www.lovdatab.no/all/hl-19990702-063.html>

Helsepersonell loven

<http://www.lovdatab.no/all/hl-19990702-064.html>

Samarbeid med politi

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/helsetjenestens-og-politiets-ansvar-for-psykisk-syke/Sider/default.aspx>

Det er helsetjenesten som har ansvar for personer under tvungen psykisk helsevern.
Helsetjenesten skal følge pasienter til undersøkelse eller behandling ved behov.

Politiets plikt til å yte bistand vil være aktuell i følgende situasjoner:

Avhenting til tvungen legeundersøkelse

Bringe pasienter til tvungen observasjon eller tvunget psykisk helsevern

Tilbake henting til tvungen observasjon eller tvungen psykisk helsevern i institusjon

Avhenting til undersøkelse eller behandling ved tvungen psykisk helsevern uten døgnopphold

(TUD)

Telefon til politi 02800 (Man må be om å bli satt over til Porsanger lensmannskontor)

Politi vil bistå helsepersonell på legestasjonen når det er nødvendig.

Dersom pasienter legges i arrest skal det være helsepersonell til stede.

Oppfølging etter tvangs innleggelse :

-Alle som har vært innlagt med tvang etter lov om psykisk helsevern skal få tilbud om samtale med kommunal psykiatritjeneste når de er tilbake i hjemmet for å kartlegge videre behov, og for å evaluere tvangsinnleggelsen.

-Tilby pasienten individuell plan dersom dette ikke er etablert.

Oppfølging av pasienter på på Tvunget psykisk helsevern uten døgnopphold):

Ansaret for oppfølging av TUD ,dvs. gjøre kontrollundersøkelser for å stadfeste at vilkår for fortsatt tvunget psykisk helsevern fortsatt ligger tilstede er hos den avdeling som har gjort vedtaket .Det vil si en avdeling (overlege eller psykologspesialist)ved UNN. I praksis Subakutt Nord, Akuttpost Nord en sjelden gang Alderspsykiatri eller Sikkerhetsposten. Dette vil komme frem av epikrisen hvilken avdeling som er ansvarlig.

I noen tilfeller blir psykiater ved VPP her i Lakselv bedt om å følge opp pasienten, inkludert vedtak om tvungen psykisk helsevern. Det er allikevel UNN som er ansvarlig, slik at VPP gjør dette på vegne av UNN. Det er kun UNN som har lov til å gi behandling uten pasientens samtykke dvs. med fysisk tvang – og det etter visse regler.

TUD innebærer som regel regelmessig medisinerings som den kommunale helsetjenesten følger opp i praksis ved hjelp av legekontor, hjemmesykepleie og/eller kommunal psykiatritjeneste.

Dersom pasienten IKKE møter opp, eller mottar forordnet medikasjon må det straks tas kontakt med ansvarlig avdeling. Det må da drøftes i hvert enkelt tilfelle hvordan dette skal takles. Pasienten vil i praksis få valget mellom å ta medisin, eller bli sendt til UNN for medisinerings.

Ved slike innleggelser må vi som hovedregel involvere det lokale politiet. I forhold til dette har Rundskriv IS5/12 som informasjon om samarbeidsfora mellom politi og helsevesen.(må linkes)

